

Ramon Majó Lluch

LA CAIGUDA DE L'APARELL DE PROPAGANDA DEL PSUC I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES

La qüestió de l'aparell de propaganda és de les coses que més greu em sap que no puguem tenir el fil exacte, que només recordem coses soltes. Perquè era una cosa central dintre de tot, vull dir a última hora ens reuníem i dèiem: "Què fem?", i féssim el que féssim necessitàvem un paper.

Jo recordo molt al començament amb la "vietnamita" que havia anat d'un lloc a l'altre, però que havíem fet moltíssimes octavetes. Perquè quan teníem la "vietnamita", i a més teníem la primera multicopista que era manual -que jo no sé d'on va sortir tampoc, d'on la vam treure aquesta manual-. Quan hi va haver l'estat d'excepció del 69 vam tirar 20.000 octavetes. Jo recordo haver passat moltes hores a aquell galliner d'allà al carrer Nou fotent octavetes, això en ple estat d'excepció.

Després, d'alguna manera, havíem d'haver trobat algun lloc més tranquil, potser a casa del Sabrià, -però no a l'estudi que tenia sinó al taller, que allà em sembla que també hi va estar- i vam decidir que el que calia era tenir un aparell que fós elèctric, perquè això d'anar-li fotent a la maneta o amb el corró a la "vietnamita" ens portava una quantitat de temps i de despesa molt gran.

Llavors va ser quan vam decidir com podíem adquirir una màquina elèctrica. Era difícil, perquè primer no teníem els diners, i segon, on l'anàvem a comprar? Va ser l'operació aquella del Seminari de Vic -un sí que es recorda tota la vida d'aquestes coses- i vam aconseguir gentilmente per part de l'Església una multicopista elèctrica.

En el moment que vam tenir la multicopista elèctrica suposo que havíem de buscar un lloc molt segur, perquè ja teníem una [multicopista] manual, una "vietnamita" i una elèctrica. [Necessitàvem] un lloc gran, la feina se'ns acumulava i suposo que va ser el moment que vam decidir que algú se'n fes responsable i que busqués un lloc que estigués en condicions.

Hi ha una cosa amb tot això que no sabem com va anar, -jo no ho sé, això només ho podria explicar altra gent, no tan sols el Cònsola-, que ningú, excepte potser alguna persona, sabia on era l'aparell de propaganda. Però moltíssima gent sabíem que el responsable era el Cònsola. Aleshores tampoc és tan estrany que algú l'identifiqués com el responsable de propaganda. I que després anessin a escorcollar el

<http://www.memoria.cat/detencions1975>

seu pis amb la intenció de trobar la manera de poder -perquè ell no hagués cantat això segur que no-, de saber on era l'aparell. Em sembla que és el més lògic això, que quan van detenir el Cònsola anaven amb aquesta idea. Sinó tampoc s'entén massa que en un pis anessin a trobar un rebut i que es fixessin amb el rebut, perquè el que anaven a buscar quan feien aquests escorcolls eren llibres, octavetes, coses d'aquest tipus, no un rebut d'un pis. Per tant, a mi em sembla que quan van detenir el Cònsola ja sabien que aquell era el responsable. Perquè això ho sabíem molts. No era tan clandestí que ningú sabia qui era el responsable de l'aparell de propaganda. Tots sabíem -o la majoria sabíem- que era el Cònsola. Em sembla que la cosa devia anar d'aquesta manera, i que anessin a buscar exactament una cosa per poder arribar a on estaven físicament les màquines, però que ja sabien que el Cònsola era el responsable.

També, després, un cop va caure l'aparell, vam continuar fent octavetes i estàvem encara a la clandestinitat. No podíem anar a una impremta i dir: "*Goita, fes-me tantes octavetes pel PSUC*". Per tant, algun lloc o altre va continuar havent-hi.

- [OFF] *Vam anar a Terrassa.*

- Doncs, a Terrassa. Jo això no ho sabia. Però, entremig, no sé en quin moment, l'aparell de propaganda va anar a parar a Sant Vicenç [de Castellet]. Hi va anar a parar perquè jo vaig ser la persona que va anar a buscar a la persona de Sant Vicenç que ens faria allò. No hi va estar molt temps, però va estar un temps a Sant Vicenç.

A mi el que em sembla és que això que van trobar per casualitat un rebut i van dir: "Potser aquí hi ha l'aparell de propaganda del PSUC"... Això és una cosa una miqueta ingènua.

- *El que entenc és que al Cònsola se li donava el paper, o el que fós, i ell sol era el responsable que d'allò en sortissin vint mil o deu mil exemplars. Entrava ell sol, s'ho feia tot sol, no comptava amb ningú, queda clar això?*

-[OFF]: *Ningú.*

-[OFF]: *Una cosa és que no hi hagués més gent que ho sabés, però sí que hi havia gent que col·laborava. Ell sol no s'estava fent tot el procés.*

- La impressió sí [que la feia tot sol]. Però hi havia altra gent que feia clixés.

La idea va sortir del Jaume Sala. El Jaume Sala havia sigut seminarista, coneixia bé el Seminari de Vic i sabia on estava una preciosa multicopista. Un dia tres o quatre, -el Cònsola, jo, el Jaume Sala i no sé si venia algú més... No sé si venies tu Emili...

- *(Emili Martínez [OFF]): El meu germà, em sembla.*

- Això, el Manel Martínez, amb un 600 que vam trucar la matrícula...

-*(Emili Martínez [OFF]): Amb el meu 600!*

- Amb el teu 600! Vam trucar la matrícula posant esparadrap a les lletres perquè fós una altra matrícula. Ens en vam anar cap a Vic i vam arribar prop del Seminari, a la paret, i vam deixar el cotxe. Vam entrar per una porta que ell ja sabia i va dir: "Aquesta finestra d'aquí és la que dóna a la multicopista, us espereu aquí i jo entro per un altre lloc -que ell sabia- i us baixo la multicopista". Vam estar esperant allà i va ser una estona [llarga] que el *tio* no venia, ni deia res, ni s'obria aquella finestra! [Riu]. I al final, torna a venir pel mateix camí i diu: "És que hi ha una porta i no hi puc accedir". Se'ns va ocórrer que potser estava oberta la finestra, i vam pujar un sobre l'altre, perquè era una finestra alta, i pum!, es va obrir la finestra, ens vam colar dintre, vam agafar la multicopista, la vam baixar, la vam fotre al cotxe i cap a Manresa. I vam deixar una carta, una nota dient que allò era per contribuir al moviment obrer i democràtic i que ho entenguessin.

- *(Lluís Maruny [OFF]): Que agrairíeu la seva col·laboració i el seu silenci!*

- Mai van dir res, i això no va aparèixer mai enlloc.